

Khảo sát mật độ xương và mối liên quan với một số yếu tố ở bệnh nhân ghép thận tại Bệnh viện Quân y 103

Investigation of bone mineral density and correlation with some factors in kidney transplanted recipients at 103 Military Hospital

Đỗ Mạnh Hà, Bùi Văn Mạnh, Lê Việt Thắng,
Phạm Quốc Toàn, Trương Quý Kiên
Bệnh viện Quân y 103

Tóm tắt

Mục tiêu: Đánh giá mật độ xương, tỷ lệ loãng xương và một số yếu tố liên quan ở bệnh nhân sau ghép thận. **Đối tượng và phương pháp:** Nghiên cứu được tiến hành trên 178 bệnh nhân sau ghép thận được theo dõi và điều trị sau ghép tại Khoa Thận - Lọc máu, Bệnh viện Quân y 103. Tất cả các bệnh nhân được khám lâm sàng, làm các xét nghiệm cận lâm sàng và đo mật độ xương tại cột sống thắt lưng và cổ xương đùi bằng phương pháp DEXA. **Kết quả:** Tại vị trí cột sống thắt lưng, mật độ xương trung bình là $0,873 \pm 0,136\text{g/cm}^2$, tỷ lệ bệnh nhân có giảm mật độ xương là 48,9%, có loãng xương là 20,8%. Tại vị trí cổ xương đùi, mật độ xương trung bình là $0,730 \pm 0,129\text{g/cm}^2$, tỷ lệ giảm mật độ xương là 41% và tỷ lệ loãng xương là 3,9%. Có tương quan thuận giữa mật độ xương tại 2 vị trí với chỉ số BMI (tại cột sống thắt lưng: $r = 0,358$, $p < 0,001$, tại cổ xương đùi: $r = 0,346$, $p < 0,001$). Có tương quan nghịch giữa mật độ xương tại 2 vị trí với liều lượng prednisolon tích lũy (tại cột sống thắt lưng: $r = -0,16$, $p < 0,05$, tại cổ xương đùi: $r = -0,151$, $p < 0,05$). **Kết luận:** Giảm mật độ xương và loãng xương còn gặp ở bệnh nhân sau ghép thận. Tình trạng giảm mật độ xương liên quan đến BMI và dùng corticoid. **Từ khóa:** Bệnh nhân ghép thận, mật độ xương, loãng xương.

Summary

Objective: To evaluate the bone mineral density (BMD), the proportion of osteoporosis and some relative factors in kidney transplant recipients. **Subject and method:** This study was performed in 178 kidney transplant recipients who were monitored and managed at Kidney - Hemodialysis Department, 103 Military Hospital. All patients had clinical exam, subclinical test, measured the BMD in lumbar spine and femoral neck by using dual-energy X-ray absorptiometry (DEXA). **Result:** In lumbar spine, the mean BMD was $0.873 \pm 0.136\text{g/cm}^2$, the proportion of osteopenia was 48.9%, and osteoporosis was 20.8%. In femoral neck, the mean BMD was $0.730 \pm 0.129\text{g/cm}^2$, the proportion of osteopenia was 41%, and osteoporosis was 3.9%. There was positive correlation between BMD in both site with BMI (in lumbar spine: $r = 0.358$, $p < 0.001$, in femoral neck: $r = 0.346$, $p < 0.001$), and negative correlation between BMD in both site with cumulative doses of prednisolon (lumbar spine: $r = -0.16$, $p < 0.05$, in femoral neck: $r = -0.151$, $p < 0.05$). **Conclusion:** Osteopenia and osteoporosis still occur in kidney transplant recipients. The decrease in BMD correlates with BMI and the use of corticoid. **Keywords:** Kidney transplant recipients, bone mineral density (BMD), osteoporosis.